

UTASITÁS

A

DEBRECZENBEN

ALAPITOTT

ZENEDÉ

RÉSZÉRE.

DEBRECZEN

NYOMATOTT A VÁROS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1862.

UTASITÁS

DEBRECENI

LEFELTÖLT

KEZELÉS

REZSERE

KNY-19-00712

I. Bevezetés.

1. §. A nagyméltóságu magyar királyi helytartótanács által helybenhagyott és megerősített szabályok értelmében, megalapította a műkedvelő egyesület a debreczeni zenedét.

Jelen utasítás, sinórmértékül rendeltetik ennélfogva e zene-képező intézet részére, mely mind addig, míg helyette más, több évi tapasztalat folytán újabb, czélszerűbb, vagy javításokkal pótoltt utasítás adathatnék; — érvényben maradand.

Czélja ezen intézetnek:

Bővebb értelemben véve: a zenetehetségeket, rendszeres tanítás, és helyesnek tapasztalt tanmód által kifejleszteni és tökéletesíteni.

Szorosabb értelemben véve: derék énekkar és jeles zenekar tagokat képezni.

II. A tanfolyam tartama és beosztása.

2. §. A debreczeni zenede iskoláiban adandó tanítás, hat év alatt, két hároméves tanfolyamot foglal magában, melyeket egy általános képezde előz meg; minélfogva a zenede, következő iskolákból s ezeknek osztályaiból áll:

1. Ének-iskola.

a) Az általános képezde, melyben a zene és ének elemei, három osztályban taníttatnak, és pedig kettőben, a fiú; egyben a leány-növendékeknek.

Ebből lépnek aztán a mindkét nembeli tanítványok, egy év múlva, a tulajdonképeni: első énekiskolába, mely két osztályból áll; ugymint:

b) Az első énekiskola alsó-osztályából, melyben a fiúk és leányok egy évig, elkülönítve képeztetnek; azon fiú gyer-

mekek ellenben, kik magukat hangszerre szánták, az általuk választott, vagy részükre rendelt hangszer-iskolába mennek által; továbbá:

- c) *Az első-énekiskola felső-osztályából*, két tanfolyammal, egyik a fiúk, másik a leányok számára, melyek két évig tartanak; azután következik:
- d) *A második énekiskola*, melynek ismét két két osztálya van, a fiúk és leányoké. A tanítás az 5-dik és 6-dik évekig terjed. A 6-dik évben azonban, a legtehetségebb és legjobb hanggal bíró fiú és leány növendékek, kiállott szigorú vizsgálat után:
- e) *A harmadik énekiskolába* léphetnek, melyben magasabb kiképeztetésük, a tanfolyam egész végeig folytatódik.

A szabályszerű hat évi tanfolyam ennél fogva a következők szerint következőleg van fölosztva: egy év, az általános-képezdében; — egy év, az első-énekiskola alsó-osztályában; — két év, az első-énekiskola felső-osztályában; — egy év, a második-énekiskolában; végre egy év, a harmadik-énekiskolában.

2. Hegedű-iskola.

Ez is három osztályból áll. — Az első osztályban, három évig maradnak a tanítványok; a negyedik évben pedig átlépnek:

A második osztályba, melyben, minden, csak középszerű tehetséggel bíró növendék, a következő három év alatt végezi be tanulmányát.

Azon tanítványok pedig, kik kitűnő tehetséget mutatnak és jeles előmenetelt tettek:

átléphetnek az ötödik évben, a harmadik osztályba, mely a hegedűn-játszás magasabb, finomabb kiképezésére van szánva. Ezen harmadik osztályban aztán, két évig, magán- (**solo**), és hangverseny- (**concert**) játszásban műveltetnek.

Ezen osztály tanulói, minden héten legalább egyszer, a brácson (**viola**) is gyakorlandók, mely hangszer, bár a vonóhangszer-négyeseknél (**streich-quartett**) nélkülözhetlen, rendesen elhanyagoltatik; minél fogva annak tanulása és gyakorlása ez osztályban kötelezettségnek tekintendő, sőt lehetőleg e hangszeren magán-játzók is képezendők.

3. Gordonka- (kis-bőgő) iskola.

Két, hároméves tanfolyamból áll. A gordonka tanára, valamint a fuvó-hangszerek tanárai belátására bizatik, hogy a szakjuk második osztálya kitünőbb tanítványait, magán-ját-szókká képezzék, de e miatt a többiek tanítása rövidséget nem szenvedhet.

Ezen iskola növendékei, kilépésük előtt egy évvel, az őszhangzat-tan (**harmonia**) előadásait is kötelesek hall-gatni.

4. Gordon- (nagy-bőgő) iskola.

Hasonlóan két, hároméves tanfolyamra oszlik.

Ez iskolába, azon hegedű- és gordonka iskolabeli tanít-ványok utasítandók, kik testi erejüknel fogva, e hangszerre kitünően alkalmasak.

Első évben, csak a gordonon nyernek tanítást, az azt követő öt év alatt pedig, összeköttetik azzal a harsonya (**trompette, tromba**) és a puzon (**posaupe**) tanu-lása is, miről alább a 10-ik és 11-ik számok alatt bővebben.

5. Fenkürt- (tábori-síp, hobo, hautbois) iskola.

Két tanfolyammal, melyek mindenike három évig tart.

6. Fuvola- (flauto) iskola.

Épen úgy.

7. Sípola- (clarinette) iskola.

Hasonlóan két, hároméves tanfolyammal.

8. Fagott- (fagotto) iskola.

Hasonlóan, melyben a mély-fagott (**contre-fagotto**) is taníttatik.

9. Kürt- (corno) iskola; valamint a:

10. Harsonya- (trompette, tromba) iskola.

Öt évi tanfolyammal, két osztályban, (mert a gordon iskolában, 4-ik szám alatt, már előkészítő oktatás adatik), s az első két évig, a második pedig három évig tart.

11. Puzon- (posauene) iskola.

Öt évi tanfolyammal, mint a harsonya-iskola. A növendékek, részint a mély-fenhangu (**alto**), részint a magashangu (**tenore**), részint a mély-hangu puzonon (**bass-posaune**) oktattatnak; egy tanítvány pedig, a negyed-puzonon (quart-posaune) taníttatik.

12. Öszhangzattan- (harmonia) iskola;

Melybe mind az intézet növendékei, mind más arra alkalmas egyének fölvétethetnek. — Egy évig tart.

13. Az olasznyelv két éves tanfolyama;

Melyben tanulni, az énekiskola második és harmadik osztályának minden növendéke köteleztetik.

14. Zongora-iskola.

Mind a hegedű-iskola. (Lásd 2-ik §. 2-ik számát). Végre:

15. Üstdob és nagydob (pauke, grancassa) iskola.

Négy, az ütenyben legjártasabb tanítvány, a hangszeriskolák első osztályaiból kiválasztatván, a harmadik év utolsó hat hónapjaiban, az üst-dob és nagy-dob hangolásában és verésében.

3 §. Minden év Augustus havában, nyilvános vizsga tartatik; a vizsga után pedig egész Oktober 1-éig — mely napon minden tanfolyam ismét megkezdetik, — szünet van.

4 §. A tanárok, kik tiszta erkölcsi magukviselkedését igazolni tartoznak, a zenede felügyelő-bizottmánya (lásd 49. §.) által hozatnak ajánlatba, és a kormányzó-választmány által bíráltatnak meg, ugyanez határozza meg fizetéseiket is.

A szerződéseket, melyekben mindkét részről, hat hónapi, de csak az iskolai év kezdetén, vagy közepén történhető fölmondás kikötendő, valamint utasításait is, a felügyelő-bizottmány javallatára, a kormányzó-választmány szolgáltatja ki.

Ha a kormányzó-választmány, egyik vagy másik tanár rendkívüli hanyagsága, vagy más igen fontos okok miatt, kényszerülve lenne, a tanítást reá nem bízni; ez esetben föl is van hatalmazva, őt rögtön elbocsátani, vagy a fölmondási időt megrövidíteni.

III. Tanrendszer.

5. §. Jól vezetett fok-sor (*scala*) gyakorlatok, alapjai mind az ének- (*vocal*), mind a hangszer-tanrendszernek.

6. §. A felügyelő-bizottmány, a tanárokkal egyetértőleg határozza meg a tanrendszert.

IV. A tanárok kötelességei.

7. §. A tanárok kötelesek, tanóráikat pontosan megtartani.

8. §. A tanárok kötelesek, tanítványaikkal illendően bánni mi fölött a zenede-igazgatója, és a felügyelő-bizottmány tagjai tartoznak őrködni. Testi büntetések egyáltalában tilosak.

9. §. A tanárok tartoznak, a tanulók iskolába-járásáról, erkölcsi viseletéről, képességéről és szorgalmáról, folytonosan jegyzéket vezetni, s azt az igazgató kívánatára bemutatni.

10. §. A tanárok köteleztetnek továbbá, a ~~IX~~-dik fejezetben meghatározott rendszabályok fölött, a növendékek kötelességeit illetőleg, őrködni s a fenálló, vagy még kibocsátandó szabályokat soha által nem hágni.

11. §. Miután az intézet célja, nem abban áll, hogy sok, hanem hogy tehetségteljes és szorgalmas tanítványai legyenek: ennél fogva kötelességébe tétetik a tanároknak, hogy a föl vétel utáni első hat hó alatt, mind azon tanulót bejelentésük a felügyelő-bizottmánynak, kik tehetség hiánya, vagy hanyagság miatt elő nem haladhatnak, hogy e fölött aztán a kormányzó választmány, a tanítás további tartamát illetőleg határozhasson.

12. §. Ha a tanítvány, az első három éves tanfolyam eltelteig nem tett volna oly előhaladást, hogy a másodikba lépni képes lenne; kötelesek a tanárok, azt az igazgatónak, ez pedig a kormányzó-választmánynak, további intézkedés végett bejelenteni.

A tanfolyam haladását, egyesek miatt föltartóztatni semmi esetre sem szabad.

V. A növendékek hangversenyei és gyakorlatai.

13. §. A második hároméves tanfolyam növendékei, hetenként egyszer, együtt gyakoroltatnak és jelesebb zeneművek előadására képeztetnek.

14. §. Minden ily gyakorlatnak két óráig kell tartania; a napok és órák aként választandók, hogy a többi tanítás, az alatt ne szenvedjen.

15. §. Az első tanfolyam növendékeinek különös tehetsége és előhaladása, az által tüntettetik ki, hogy e gyakorlatokban résztvenniök megengedtetik.

16. §. A zenedarabok választása, az igazgatótól függ, ki arról a felügyelő-bizottmánynak havonként jelentést teszen.

17. §. A zenede növendékei, minden év folyamában hangversenyeket adnak az intézet javára, melyeknek számát, a felügyelő-bizottmány az igazgatóval egyetértőleg határozza meg.

VI. A növendékek fölvételéről.

18. §. A zenede növendékei közévaló fölvételre, a következő tulajdonságok nélkülözhetlenek:

hogy a fölveendő írni és olvasni tudjon; jó erkölcsű és a nyolczadik évet betöltötte legyen.

19. §. A fölvételi-vizsgánál, az ének-tanáron s az igazgátón kívül, legalább három felügyelő-bizottmányi tag is jelen van, kik minden egyén felvétele fölött, szavazat többséggel határoznak.

20. §. A vizsga eredménye, legkésőbbben **nyolcz** nap mulva közöltetik az illetővel, hogy a fölvettek, rendeltetésüket, még a tanfolyam kezdete előtt megtudhassák.

21. §. A tanulónak szabadságában áll, azon hangszer ki-
választani, melyen tanulni akar; a tanárok, az igazgató és a fel-
ügyelő-bizottmány tagjai, legfőlebb jó tanácsadásukkal járulnak.

Ha pedig a tanuló maga választott, fontos ok nélkül,
nem mehet által egyik hangszeriskolából, a másikba.

VII. A tanításról.

22. §. Egy tanulónak sem szabad, a magasabb énekosz-
tályba, vagy hangszer-iskolába átmenni, míg az általános ének-
képezdébe, egy évig, szorgalmasan és látható sikerrel nem járt;
minélfogva a képezdébe való fölvétel mindig aként intézendő,
hogy annak vége, az első tanfolyam kezdetével egy időre essék.

E rendszabály alól csak azon növendékek vétethetnek ki,
kik a hangjegy, üteny és fok-sor előismereteivel kellőleg s
kielégítőleg bírnak.

23. §. Az ingyen tanítandó növendékek közé fölvételre,
köteles a kijelölt, vagy folyamodó, hitelt érdemlő szegénységi
bizonyítványt előmutatni.

24. §. Ha egy fizető tanuló, kizáratást érdemelt az intézet-
ből, semmi esetre sincsen joga, a már befizetett tandij vissza-
térítését követelni.

25. §. A fizető tanítványok részére, a tandij minden fél-
éves befizetése igazoltatik a 26. §-ban említett anyakönyvi kivo-
natban. A fizetések pontos teljesítése fölött, az alapszabályok
20. §-a szerint, az igazgató örökdik.

VIII. Az anyakönyvről.

26. §. Az összes növendékekről, az illető minta szerint
anyakönyv vezetetik. — Beléptekor, minden tanulónak, egy öt
illető anyakönyvi kivonat kézbesítettik; melynek arra szánt ro-
vatában a féléves tandij befizetése, a pénztárnok által igazoltatik.

IX. A tanulók kötelelességeiről.

27. §. A tanulók kötelesek, a tanórákon szorgalmasan és pontosan megjelenni, s magukat azok alatt figyelmesen és illedelemmel viselni.

28. §. Minden tanuló, ki nem elegendően igazolt okból először marad ki a tanításból, a tanár által följegyzendő, megintendő és a felügyelő-bizottmánynak bejelentendő. Másod ízben felszólíttatnak a szülék, gyámok vagy rokonok a felügyelő-bizottmány által, a növendék figyelmeztetése és rendreigazítása végett. — Ha a növendék, ismételt intések daczára mégis kimaradna, és szülei, gyámja vagy rokona által nem szoríttatnék a megjelenésre; akkor joga van a zenede felügyelő-bizottmányának, a növendék kizárása fölött, szavazattöbbséggel határozni.

29. §. A tanuló köteles, a tanár kívánatára, a zenede gyakorlatainál, próbáinál és hangversenyeiben megjelenni; valamint az egylet-próbáinál és hangversenyeiben működni. Igazolás nélküli kimaradása, nyilvános dorgálással rovatik meg az iskolában, minek következménye, háromszori ismétlés után, kizáratás leend.

30. §. E határozat, úgy a fizető, mint az ingyen taníttatott fiu- és leány-növendékekre nézve érvényes levén, ezért minden gyakorlatnál, próbánál és hangversenynél, a meghívott tanítványok névsora fölolvassandó.

31. §. Miután az intézetnek, de a növendéknek is sok tekintetben káros, ha a tanfolyam alatt, az ő tehetségeit egyedül méltányolható zenedei felügyelő-bizottmány engedélye nélkül hangversenyben föllépne; ennél fogva, minden növendéknek, kizáratás büntetése alatt tiltva van, bár hol is, a felügyelő-bizottmány engedelme nélkül, nyilvános hangversenyekben közreműködni.

32. §. Az erkölcstelen növendéket, ki intés után, vagy a figyelmeztetett szülék, gyám vagy rokonok feddései daczára javulást nem mutat, köteles a zenede felügyelő-bizottmány a kormányzó választmány útján az intézetből kizáratással büntetni.

X. A vizsgálatokról.

33. §. Minden évben, két nyilvános vizsgálat tartatik, osztályonként.

34. §. A vizsgálatokon, az összes kormányzó választmány és felügyelő-bizottmány, valamint a zenede tisztviselői, néhány egyleti taggal és a tanárokkal együtt megjelennek.

35. §. A kormányzó-választmány, kinevezi a vizsgálokat, minden tanszakra, s ezek, a zenede igazgatójával és tanáiraival együtt, pontosan megvizsgálják a tanítványokat, mind gyakorlatilag, mind elméletileg, a nyert oktatás minden részében.

36. §. A második nyilvános vizsgálatkor, melyre minden helybeli és vidéki tag meghívandó, jutalmak osztatnak ki, a legtehetségesebb s szorgalmasabb növendék fiúk és leányok között. A zenedei felügyelő-bizottmány elnöke osztja ki a jutalmakat, melyek érmekből, hangszerekből, zeneművekből sat. állanak.

A közvizsgálatok, márczius és augusztus első hetében tartatnak meg.

38. §. A tanuló kérésére, minden iskolai félév és kiállott vizsgálat után, az illető tanár által aláírott, a zenedei felügyelő-bizottmány elnöke és az igazgató által ellenjegyzett bizonyítvány adatik ki.

XI. A kitöltött tanfolyam utáni elbocsáttatásról.

38. §. Ha a növendék, a hat évi tanfolyamot bevégezte, bizonyítvány adatik ki részére, az egylet kormányzó választmánya által, melyet az egylet elnöke, egy kormányzó-választmányi tag, a zenede-igazgató, és az illető tanár irnak alá s az egylet pecsétjével megerősittetik.

39. §. A magukat különösen kitüntetett tanulók, a zenedei, kinyomatás alá szánt évi jelentésben, valamint a helyi lapokban is, megnevezendők.

XII. A hangszerekről és bútorokról.

40. §. Minden tanuló tartozik gondoskodni hangszeréről (kivéve a zongorát), s a fölött az illető tanárral értekezni, hogy a fölvelt tanrendszernek megfeleljen.

41. §. A zenede vonó- és fúvóhangszerei, vevény és jótállás mellett kiadathatnak a tanítványoknak, s e tekintetben a szegénysorsuak előnyben részesülnek.

42. §. Kötelességükké tétetik a tanároknak, hogy jelentéseikben (lásd 9. §.), az intézet hangszerei állapotát mindig megemlítsék, s az azokon netalán történt sérüléseket adják elő.

43. §. A tanuló, a használatára kiadott hangszer javítási költségét, kivétel nélkül tartozik teljesíteni, ha pedig elveszne a zenede hangszere, a kárt megtéríteni; kivevén, ha azt az egylet helyiségein tartja és a zenede szolgálójának által adja; mely esetben csak a húrozás és a vonónak lószórreli fölszerelése költségeit hordozandja, s csak azon sérülésekért felelős, melyeket a hangszeren enmaga ejtett.

44. §. A zenede minden hangszeréről és bútoráról pontos leltár készítettetik, mely az egyleti pénztárba letétetik, másolatban pedig az igazgatónak kiadatik, ki azért felelős. Kivonatai az illető tanároknak kézbesítettnek.

45. §. A zenede minden hangszere és hangjegye, szóval minden bútora vagy fölszerelése, különös jeggyel láttatik el.

XIII. Az évi jelentésről.

46. §. A zenede műveletéről, minden évben jelentés készítettetik az igazgató által, s a felügyelő-bizottmány útján, előbb a kormányzó-választmány, azután pedig az egylet közgyűlése elé-terjesztendő, kinyomatandó s a jutalomkiosztásnál közrebocsátandó lészen.

E közgyűlés és jutalom-kiosztás (lásd 36. §.) csak a második vizsgálat után tartatik meg, hogy az igazgatónak ideje legyen, évi jelentését az egész lefolyt iskolai évről pontosan elkészíteni, s a felügyelő-bizottmány bírálata után kinyomatni.

47. §. Ezen évi jelentés tartalma következő:

- a) Előterjesztése a tanfolyamnak, a tanárok és tanulók létszámával együtt.
- b) Azon fiu- és leány-növendékek nevei, kik a vizsgálatnál jutalmat, vagy valami kitüntetést nyertek.
- c) A tanfolyam bevégezte előtt kilépett tanítványok nevei.
- d) Röviden szerkesztett vázolója, a zenedei hangverseny-gyakorlatoknak (lásd 13. és 17. §§.), és az egylet nagy hangversenyének, melyben az előadott zeneművek és azon növendékek, kik abban résztvettek megemlítendő.

- e) Jelentés a hangszerek kijavításairól, melyeket a zenede az év leforgása alatt tétetett.
- f) A zenedét segedelmezők nevei.
- g) Azoknak névsora, kik az intézetnek, a lefolyt év alatt hangszereket, vagy más czélszerű tárgyakat ajándékoztak.
- h) A zenede évi számadásának összes eredménye.

XIV. Belkezelés.

48. §. A zenede legfőbb vezetését, az egylet kormányzó-választmánya kezeli.

49. §. Az egyleti kormányzó-választmány azonban, egy zenedei felügyelő-bizottmányt választ a maga kebeléből, vagy az egyleti tagok közül, melynek **hat szakértő** rendes és **három póttagból** kell állani. Ezen felügyelő-bizottmány elnöke, mindig az időszerinti egyleti-elnök, vagy ha akadályoztatnék, ennek helyettese.

A választás minden évben megújittatik, mely idő alatt, fontos okok nélkül, egy felügyelő-bizottmányi tag sem léphet ki; ha pedig kilépett, helye egy póttag által azonnal betöltendő.

50. §. A felügyelő-bizottmány elnökének hatásköre, a következőkből áll:

- a) Felügyel, hogy jelen utasítás, egész terjedelmében, és szellemében fentartassék.
- b) Ellenőrökdi, hogy az igazgató, az őt illető köteleességeknek megfeleljen.
- c) Az igazgató és a tanárok között netalán fenforgó, vagy fölmerülhető vélemény-különbözeteket egyelőre eldönti, s ha szükséges, arról a legközelebbi kormányzóválasztmányi gyűlésben, szóbeli jelentést teszen.
- d) A felügyelő-bizottmány minden határozatait aláírja, és a 19, 32, 36, 37 és 38-dik §§-ban foglalt köteleességeket teljesíti.

51. §. A zenedei felügyelő-bizottmány hat rendes tagja, egyszersmind a zenede egyes iskolái fölött is örködi; minélfogva kettő közölük, az énekiskolára, kettő a zongoraiskolára, kettő pedig a vonóhangszer-iskolára, egymást fölváltva ügyel.

Mihelyt későbbben több, p. o. fuvó-hangszer, öszhangzat- és hangjegytúzóstan (general-bass) iskolákat állit föl a zenede, a felügyelő-bizottmány tagjai, iskolánként, egy vagy két szakértő taggal szaporitandók.

52. §. A felügyelő-bizottmányi tagok köteleességei:

- a) Hat hét alatt, a zenede megnyitása után, az ének, zongora és vonó-hangszer iskolákra felügyelő két-két bizottmányi tag az illető tanárokkal együtt, egy elkülönített sommás tantervet készitenek, melyet szakjaikban alkalmaztatni, és követtetni célirányosnak tartanak. Ezen szakszerint elkülönített dolgozatok, minden felügyelő-bizottmányi taggal közöltetnek, hogy azokra, ne taláni észrevételüket följegyezhessek.

Az egészsből utasítást készít aztán az egyleti jegyző, külön-külön minden tanszak részére, mely helyben-hagyás végett, a kormányzó-választmány elé terjesztetik.

A felügyelő-bizottmányi tagoknak szabadságukban áll, oly javításokat miket a tapasztalás javasol, hasonló módon eléterjeszteni.

- b) Legalább egyszer egy héten, meglátogatják egymást föl-váltva, a szakjukhoz tartozó tanítási órákat, s észrevételeiket, vagy kifogásaikat a felügyelő-bizottmány elé terjesztik.
- c) Egymást föl-váltva, két felügyelő-bizottmányi tag mindig jelen van a növendékek próbáinál.

Hogy mindezekben kellő pontosság uralkodjék, a tanítás óra-fólosztásáról, az igazgatóval és tanárokkal egyetértőleg, kimutatás készitendő, s minden iskola ajtajára fölszegezendő.

53. §. A zenede felügyelő-bizottmánya, rendesen minden tizennégy nap alatt, de egyszer legalább minden hónapban gyűlést tart, és szavazattöbbséggel határoz:

- a) Minden oly beligazgatási rendszabály fölött, melyek a tanulókat, tanárokat, gyakorlatokat stb. illetik. A létszeres-törvények azonban az egyleti kormányzó-választmány részére tartatnak fen; mely rendesen minden évnegyedben, rendkívüli esetekben pedig többször is gyűlést tart.
- b) Minden kiadás fölött, melyek húsz osztrák értékű forintot tul nem haladnak; nagyobb kiadásokat, csak az egyleti kormányzó választmány engedményezhet.

c) Az igazgató és a tanárok, vagy az igazgató és az egyes tan-
szakokra felügyelő bizottmányi tagok között netalán felme-
rülő vélemény különbözetek fölött. — Minden esetben joguk
van a feleknek, a zenedei felügyelő-bizottmány határoza-
tait, az egyleti kormányzó-választmányhoz fellebbezni, mely
aztán visszavonhatlanul dönt. Vége:

d) A zenede felügyelő-bizottmánya, minden évnegyed végé-
vel, egy rövid kivonatot terjeszt elő, gyűlési jegyzőköny-
véből, az egyleti kormányzó-választmányhoz, és ahoz egy
minden előfordult eseményt magában foglaló jelentést csatol.

A felügyelő-bizottmány minden gyűlésén, az igazgató és
az egyleti jegyző is tartoznak megjelenni, az utóbbi, a jegyző-
könyv vitele és szerkesztése végett.

54. §. A zenedei felügyelő-bizottmány határozatáról veze-
tett jegyzőkönyvek, egy bizottmányi tag és a jegyző által alá-
írandók, különben érvényteleneknek tekintendők.

55. §. Miután a közgyűlés választja szavazattöbbséggel, a
zenede igazgatóját és többi tisztviselőit; ugyanaz határozza meg
azoknak tisztelet díjját is.

56. §. Az igazgató, az egyleti kormányzó-választmánytól
kapja, az ezen utasításokon kívül időnként szükséges rendeleteket.

57. §. Az igazgató kötelességei:

a) Mindig tekintetbe véve a már kimondott czélt, vezeti a
tanrendszert mind egészben, mind elkülönítve; a vissza-
éléseket, vagy hibás felfogásokat a zenedei felügyelő-bi-
zottmány elnökének bejelenti, s a körülmények szerint rö-
gön intézkedik; a tanulókat tevékenységre lelkesíti; a ha-
nyagokat meginti; szóval mindenütt rendet, benső össze-
tartást, buzgalmat és valódi műkedvet gerjeszteni és ter-
jeszteni köteles.

b) A zenedei felügyelő-bizottmány-üléseiben megjelen, és a
szükséges fölvilágosításokat, vagy véleményt megadja.

c) A tanárok jelentéseit minden hónapban összegyűjti és a
felügyelő-bizottmánynak bemutatja.

d) Egyetértve a felügyelő-bizottmánynyal és a tanárok köz-
bejöttével azon zenedarabokat kiválasztja, (lásd 16-dik §.)
melyek a gyakorlatoknál előadandók, és a tanulókat, kik
mágán-darabokat (solo) játszandók kijelöli.

- e) A zenedarabok beszerzéséről gondoskodik, és a vásárlásokat, a felügyelő-bizottmány előtt javallatba hozza.
- f) A zenede működési eredményéről, és a még kívánandókról, minden évnegyedben, körülményes jelentést teend a felügyelő-bizottmánynak, — mely azt, észrevételeivel el látva, az egyleti kormányzó-választmány elé terjeszti; a lefolyt tanév végével pedig évi-jelentést készít. (Lásd 46 és 47-dik §§-sát.)
- g) Minden tanfolyam fölött, felügyeletet gyakorol, s minden héten, legalább kétszer, minden iskolai osztályban megjelen.

XV. Pénztár-kezelés.

58. §. A zenede jövedelmei és kiadásai fölött pontos szám adás viendő, melynek eredménye sommásan az évi-jelentéshez esatolandó. (Lásd 47-dik §-t.)

A zenede leltárai és becsesebb okmányai a pénztárba tétetnek. (Lásd 44-dik §-t.)

A növendékek fél éves tandíjja befizetését, igazolja a pénztárnok, az általuk előmutatandó anyakönyvi kivonatokon. (Lásd 26-dik §.)

XVI. Átalános észrevételek.

59. §. Jelen utasítás, az egyleti kormányzó-választmány által, minden évben, felülvizsgálandó; hogy a netalán szükségeseeknek látszó, vagy a tapasztalatok folytán nélkülözhetleneknek tartott javításokról kellő intézkedés tétethessék.

60. §. Jelen utasítás és az évi-jelentés egy egy példánya, az egyleti kormányzóválasztmány-, a zenedei felügyelő-bizottmány tagjai, a tiszttviselők, és zenedei tanárok; valamint minden, a zenedet támogató és pártoló egyleti tagnak, ingyen kiosztandó.

61. §. Az egylet használatára, egy szolga; — az iskolák használatára, hasonlóan egy másik szolga fizettetnek az egylet pénztárából, kiknek havonként, és pedig megszolgált idejük után fizetendő pénzületményét, az egylet kormányzó-választmánya határozza meg.

Az első szolga, az egyleti elnök, a közgyűlés, a kormányzó választmány, az egyleti jegyző-, ügyvéd- és pénztárnok; — a második szolga pedig, egyedül a zenedei felügyelő-bizottmány, az igazgató, a tanárok és iskolák rendelkezésére bocsáttatik; az utóbbi, a zenede helyiségeinek rendben és tisztán tartását, télen pedig még a gyertya vagy lámpagyújtást, s a fűtést is teljesíteni köteleztetik.